

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет іноземної філології
Кафедра німецької мови

**ПРОГРАМА
КОМПЛЕКСНОГО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ
З ПСИХОЛОГІЇ, ПЕДАГОГІКИ, ПРАКТИКИ УСНОГО ТА ПИСЕМНОГО МОВЛЕННЯ
НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ТЕОРЕТИЧНОЇ ГРАМАТИКИ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ,
ЛЕКСИКОЛОГІЇ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ІСТОРІЇ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, МЕТОДИКИ
НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ, ІСТОРІЇ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ, МЕТОДИКИ
НАВЧАННЯ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ, ПРАКТИКИ УСНОГО ТА ПИСЕМНОГО
МОВЛЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ/ПОЛЬСЬКОЇ МОВИ, ТЕОРЕТИЧНОГО КУРСУ
АНГЛІЙСЬКОЇ/ПОЛЬСЬКОЇ МОВИ**

галузь знань 01 Освіта

спеціальність 014 Середня освіта (Мова і література (німецька))

ступінь вищої освіти бакалавр

Укладачі:

Кушнерик В.І., доктор філологічних наук, професор, професор кафедри німецької мови

Калинюк Т.В., завідувач кафедри, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри німецької мови

Голубішко І.Ю., кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри германських мов і зарубіжної літератури

Петрова Т.М., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри англійської мови

Поліщук С.М., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та управління навчальним закладом

Столяренко О.Б., кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології освіти

Затверджено вченою радою факультету іноземної філології
Протокол № 12 від 28.08.2021 р.

Декан факультету

Алла ХОПТЯР

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програму комплексного кваліфікаційного екзамену для атестації здобувачів ступеня вищої освіти «бакалавр» галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 014 Середня освіта (Мова і література (німецька) розроблено на основі освітньо-професійної програми «Середня освіта (Німецька мова і зарубіжна література)» та відповідного навчального плану підготовки фахівців спеціальності 014 Середня освіта (Мова і література (німецька), із урахуванням Положення про організацію освітнього процесу в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (зі змінами), Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (зі змінами), Порядок проведення атестації здобувачів вищої освіти із застосування дистанційних технологій в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (Додаток 5 до Положення про Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (від 29 травня 2020 року).

Програму комплексного кваліфікаційного екзамену розроблено на основі програм навчальних дисциплін Педагогіка, Психологія, Практика усного та писемного мовлення німецької мови, Лексикологія німецької мови, Історія німецької мови, Теоретична граматики німецької мови, Методика навчання іноземних мов, Історія зарубіжної літератури, Методики навчання зарубіжної літератури, Практика усного та писемного мовлення англійської / польської мови, Теоретичний курс англійської / польської мови.

Матеріал програми розподілено за такими розділами:

- Педагогіка
- Психологія
- Практика усного та писемного мовлення німецької мови
- Лексикологія німецької мови
- Історія німецької мови
- Теоретична граматики німецької мови
- Методика навчання іноземних мов
- Історія зарубіжної літератури
- Методики навчання зарубіжної літератури
- Практика усного та писемного мовлення англійської / польської мови,
- Теоретичний курс англійської / польської мови.

Комплексний кваліфікаційний екзамен проводиться в усній формі.

Програма складається з пояснювальної записки, переліку тем, які виносяться на комплексний екзамен, списку рекомендованої літератури для підготовки до комплексного екзамену, критеріїв оцінювання відповіді здобувача вищої освіти.

Обсяг дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
Рік вступу	2018
Семестр	8
Кількість кредитів ЄКТС	1,5
Загальний обсяг годин	45
Самостійна та індивідуальна робота	45
Форма підсумкового контролю	екзамен

ПЕРЕЛІК ТЕМ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА КОМПЛЕКСНИЙ КВАЛІФІКАЦІЙНИЙ ЕКЗАМЕН

Навчальна дисципліна «Психологія»

1. Предмет, будова, принципи й методи сучасної психології.
2. Діяльність та спілкування.
3. Особистість.
4. Психологія соціальних груп та міжособистісних відносин.
5. Увага.
6. Відчуття та сприймання.
7. Пам'ять.
8. Уява.
9. Емоційно-вольова сфера особистості.
10. Індивідуально-типологічні властивості: темперамент і характер.
11. Генетичний аспект особистості: від задатків до здібностей.
12. Динаміка і закономірності психічного розвитку та формування особистості.
13. Психологічні особливості становлення особистості у підлітковому віці.
14. Психологія ранньої юності.
15. Психологічні основи учіння і навчання.
16. Психологія виховання і самовиховання як цілеспрямованого процесу формування особистості.
17. Психологія педагогічної діяльності та особистості вчителя.
18. Психологічні основи педагогічного спілкування.

Навчальна дисципліна «Педагогіка»

1. Загальна характеристика педагогічної професії. Вимоги галузевого стандарту вищої освіти до особистості і компетентності педагога.
2. Підготовка і професійне становлення педагога.
3. Зміст освіти як фундамент базової культури особистості.
4. Навчання в цілісному педагогічному процесі.
5. Методи і засоби навчання.
6. Організаційні форми навчання.
7. Принципи навчання.
8. Форми навчання.
9. Контроль у навчальному процесі.
10. Зміст виховання.
11. Загальні методи виховання.
12. Функції і основні завдання діяльності класного керівника.
13. Родинне виховання особистості.

Навчальна дисципліна

«Практика усного та писемного мовлення німецької мови»

1. Kino und seine Rolle.
2. Lieblingsfilm, -Schauspieler und – régisseur.
3. Was ist eigentlich Kunst?
4. Kunst, Kunstarten, Lieblingsmaler.
5. Charakter und Aussehen, Gefühle und Emotionen.
6. Beziehungen zwischen Mann und Frau.
7. Beziehung und Partnerschaft.
8. Unterschiedliche Reiseformen.
9. Deutsche (österreichische, schweizerische) und ukrainische Mentalität. Stereotypen, Klischees, Vorurteile - Entstehung und Abbau.
10. Gesellschaftliche Veränderungen in den letzten Jahrzehnten.
11. Was bedeutet Glück?
12. Umwelt und Umweltschutz.
13. Man lernt solange man lebt.
14. Schulsysteme, Schultypen.

15. Deutsch. Die Rolle der deutschen Sprache in der Welt.
16. Deutschsprachige Länder, Sprachenpolitik und Mehrsprachigkeit.
17. Medien in unserem Leben.
18. Hochschulsysteme.
19. Das Studentenleben an den Universitäten in Deutschland, Österreich, der Schweiz. und der Ukraine.
20. Lehrertätigkeit. Nachdenken über die Lehrerfahrungen (Schulpraktika).
21. Was macht einen erfolgreichen Lehrer aus.
22. Musikalische Trends und Genres.
23. Jugend und Musik.
24. Computer und Internet.
25. Medienverhalten und Gesundheit.
26. „Stellen Sie sich vor: Sie sind im Deutschland. Was ist dort besonders sehenswert?“.
27. „Welche Begriffe fallen Ihnen im Zusammenhang mit dem Wort „Deutschland“ ein?“
28. „Wie sehen Sie persönlich den „typischen“ Deutschen?“.
29. „Neulich haben Sie eine Reise nach Deutschland gemacht. Sie haben alle regionalen Küchen Deutschlands kennen gelernt“
30. „Die Gesundheit ist der größte Reichtum. Wie verstehen Sie dieses Sprichwort? Sind Sie damit einverstanden?“

Навчальна дисципліна «Лексикологія німецької мови»

1. Die Teildisziplinen der Lexikologie und ihre Aufgaben.
2. Die Sprache und die Sprachebenen, ihre Einheiten.
3. Das Wort: Definition, die Charakteristiken des deutschen Wortes (phonetische, morphologische).
4. Das Wesen der Benennung. Die innere Form des Wortes. Die Volksetymologie.
5. Typen der paradigmatischen Beziehungen und ihre Charakteristika.
6. Synonyme: Definition und ihre Typen.
7. Antonyme: Definition und ihre Typen.
8. Wortfeld und Sachgruppe: Definition und Charakteristika.
9. Die lexikalisch-semantiche Gruppe und ihre strukturelle Organisation.
10. Definitionen der Polysemie.
11. Homonymie: Typen und Wege der Entstehung.
12. Bedeutungswandelprozess: seine Definition.
13. Metapher und Metonymie ihre Arten.
14. Tropen: Hyperbel, Litotes, Euphemismus.
15. Ursachen zur Entlehnung, Entlehnungswege und Entlehnungsarten.
16. Entlehnungen und das Problem des Purismus.
17. Wortbildungslehre, ihr Gegenstand und Aufgabe.
18. Wortbildungsmodelle und Wortbildungsmittel.
19. Arten der Wortbildung.
20. Zusammensetzung und ihre Arten.

Навчальна дисципліна «Історія німецької мови»

1. Der Sprachwandel. Die extra- und intralinguistischen Ursachen des Sprachwandels.
2. Die indoeuropäische Sprachfamilie. Die germanischen Sprachen.
3. Die Germanen zur Zeit der Völkerwanderung. Das Urgermanische.
4. Das morphologische System des Urgermanischen.
5. Der germanische Vokalismus und Konsonantismus. Die erste Lautverschiebung. Verners Gesetz.
6. Die Entwicklung des Wortes «deutsch».
7. Die Sprachdenkmäler des Althochdeutschen.

8. Das phonologische System des Althochdeutschen. Allgemeine Charakteristik. Die zweite (althochdeutsche) Lautverschiebung.
9. Der Ablaut (Entstehung und Entwicklung). Die Geminatio.
10. Der Umlaut (Primär- und Sekundärumlaut).
11. Die althochdeutsche Syntax und der Wortschatz.
12. Zeitliche Gliederung des Mittelhochdeutschen.
13. Sprachdenkmäler des Mittelhochdeutschen.
14. Die Entwicklung des deutschen Sprachraums durch die feudale Ostexpansion. Die Bereicherung des Wortschatzes im Mhd.
15. Die Entwicklung des Artikels.
16. Der mittelhochdeutsche Wortschatz und die Syntax.
17. Die regionalen Literatursprachen im Frühneuhochdeutsch.
18. Die sprachliche Leistung Luthers.
19. Die wichtigsten Entwicklungstendenzen der deutschen Sprache der Gegenwart.
20. Die Existenzformen des modernen Deutschen.

Навчальна дисципліна «Теоретична грамати́ка німецької мови»

1. Die grammatische Bedeutung, die grammatische Form. Die grammatische Kategorie und ihre Merkmale.
2. Das Wort. Der morphologische Aufbau des Wortes. Die grammatischen Morpheme.
3. Die morphologische Klassifikation der Wortarten.
4. Die semantische Klassifikation der Wortarten.
5. Übertritt der Elemente einer Wortart in die andere (Konversion).
6. Das Verb. Grammatische Merkmale des Verbs.
7. Die Modalität. 3 Aspekte der Modalität.
8. Die Kategorie des Modus und ihre Charakteristik.
9. Der Imperativ und seine Konkurrenzformen.
10. Die Kategorie des Genus und ihre Charakteristik.
11. Allgemeine Charakteristik der Valenzeigenschaften der deutschen Verben.
12. Die grammatischen Kategorien der Wortklasse „Substantiv“.
13. Das grammatische Geschlecht der Substantive und seine Besonderheiten im Deutschen.
14. Allgemeinbedeutung der Wortart „Adjektiv“, seine grammatischen Kategorien.
15. Allgemeine Charakteristik und semantische Klassifikation der Pronomen.
16. Das Wesen des Satzes. Der nominativische und der kommunikative Aspekte des Satzes.
17. Die Einteilung der einfachen Sätze und ihre Charakteristik: die Ausrufe-, Frage- und Befehlsätze.
18. Die eingliedrigen Sätze. Elliptische und abgebrochene Sätze.
19. Der zusammengesetzte Satz. Allgemeine Charakteristik.
20. Die Satzreihe.

Навчальна дисципліна «Методика навчання іноземних мов»

1. Didaktische-methodische Prinzipien im Fremdsprachenunterricht: Kompetenzorientierung, Lernerorientierung, Handlungsorientierung, Lerneraktivierung, Interaktionsorientierung, Förderung von Lernerautonomie, interkulturelle Orientierung, Aufgabenorientierung, Mehrsprachigkeitsorientierung, Integration digitaler Medien.
2. Aufgaben und Übungen im Fremdsprachenunterricht. Begriff. Unterschiede.
3. Unterrichtsorganisation.
4. Übungstypen.
5. Lernen durch Interaktion.
6. Arbeits- und Sozialformen im Fremdsprachenunterricht.
7. Die Rolle der Lehrenden im Interaktionsprozess.
8. Aufbau durch produktive Fertigkeiten.
9. Sprachliches Handeln.
10. Schriftliche Übungen.
11. Komplexe Lernaufgaben: Projekte.

12. Projektunterricht: Merkmale und Planung.
13. General Methods of FLT.
14. Communicative Language Teaching.
15. Teaching grammar.
16. Teaching vocabulary.
17. Developing reading skills.
18. Developing listening skills.
19. Developing writing skills.
20. Developing speaking skills.
21. Motivation in FLT.
22. The role of error.
23. Teacher roles and the language teaching classroom.
24. Grouping learners and the language teaching classroom.
25. Learning styles.
26. Planning in FLT.
27. ICT in FLT.
28. Nowoczesne zasady metodyczne nauczania JPJO.
29. Ćwiczenia z zakresu kształtowania kompetencji komunikacyjnej w języku obcym: pojęcie „ćwiczenie”, „struktura ćwiczenia”, „klasyfikacja ćwiczeń”.
30. Metody kształtowania kompetencji fonetycznej: składniki kompetencji, cel i treść treningu wymowy, zasada aproksymacji, główne rodzaje i rodzaje ćwiczeń kształtujących umiejętności słuchowe.
31. Sposób kształtowania kompetencji leksykalnej: składniki kompetencji, cel i treść nauki słownictwa, pojęcie „aktywnego” i „biernego” minimum leksykalnego, różne sposoby semantyki jednostek leksykalnych.
32. Etapy pracy z materiałem leksykalnym, rodzaje ćwiczeń do opanowania minimum leksykalnego.
33. Pojęcie „słownictwo potencjalne”, jego źródła, rodzaje ćwiczeń kształtujących słownictwo potencjalne uczniów.
34. Sposób kształtowania kompetencji gramatycznej: składowe kompetencji, cel i treść nauczania materiału gramatycznego. Pojęcie „aktywnego” i „pasywnego” minimum gramatycznego_ rodzaje ćwiczeń do opanowania minimum gramatycznego.
35. Cel i treść nauki intonacji, rodzaje ćwiczeń kształtujących umiejętności intonacji receptywnej i reprodukcyjnej.
36. Sposób kształtowania kompetencji językowej w słuchaniu: składowe kompetencji, cel i treść, istota słuchania jako rodzaj aktywności mowy, trudności w słuchaniu, sposoby prezentowania tekstów audio. System ćwiczeń do nauki słuchania, różne sposoby sprawdzania rozumienia tekstów audio.
37. Ogólne i charakterystyczne cechy (psychologiczne i językowe) mowy dialogicznej i monologicznej oraz ich uwzględnienie w procesie uczenia się. Funkcjonalne typy dialogu i monologu.
38. Sposób kształtowania kompetencji językowej w pisaniu: cel i treść nauki pisania jako rodzaj aktywności mowy, system ćwiczeń do nauki pisania.
39. Metody kształtowania kompetencji językowych i społeczno-kulturowych: komponenty kompetencji, cel, treść i przykłady ćwiczeń.
40. Formy organizacyjne procesu edukacyjnego w języku obcym. Wymagania dotyczące nowoczesnej lekcji języka obcego, typologię lekcji.

Навчальна дисципліна «Історія зарубіжної літератури»

Антична література.

Давньогрецька література. *Архаїчний період. Класичний період:* Лірика. Жанри лірики. Основні види драми. Виникнення театру. Есхіл. Софокл. Евріпід. Давня аттична (політична)

комедія: Арістофан. Проза V – IV ст.ст. до н.е. *Елліністичний період (III – I ст.ст. до н. е.)*. Римський період (II ст. до н. е. –

Давньоримська література. *Римська література епохи республіки: Римська література епохи імперії*: Література ранньої імперії (до 30 – 40 рр. н.е.) (або золотий вік римської літератури, вік Августа). Вергілій. Горацій. Овідій.

Література Середньовіччя і доби Відродження

Література Середньовіччя. Загальна характеристика доби. Творчість вагантів та голіардів. Героїчний класичний епос: Франції. „Пісня про Роланда”; Іспанії. „Пісня про мого Сіда”. Німецький епос XII-XIII ст. „Пісня про Нібелунгів”. Рицарська (куртуазна) література Середньовіччя.

Перехід до епохи Відродження. Данте „Божественна комедія”.

Література доби Відродження. Загальна характеристика доби Відродження. Етапи розвитку культури Відродження. Література Італії. Петрарка. Дж. Боккаччо. Література Франції. Ф.Рабле „Гаргантюа і Пантагрюель”. Література Іспанії. Періодизація. Сервантес „Дон Кіхот”.

Література Англії. Д.Чосер „Кентерберійські оповідання”.. В. Шекспір.

Література XVII-XVIII ст.

Зарубіжна література XVII ст. Соціально-історичні умови розвитку XVII ст. Основні літературні напрямки. Література Іспанії. Лопе де Вега. Педро Кальдерон. Французький класицизм. Корнель. Расін. Мольєр.

Зарубіжна література XVIII ст. Англійська література. Дефо. Свіфт. Просвітництво у Франції. Вольтер. Дідро. Руссо. Німецька література. Лессінг. Шіллер. Гете.

Література 1 пол. XIX ст.

Романтизм як літературно-мистецький напрям. Література німецького романтизму. Е.Т.А.Гофман. Г.Гейне. Література французького романтизму. О.Дюма. Ж.Санд. Віктор Гюго. Література англійського романтизму. «Озерна школа» (Вордсворт, Колрідж, Сауті). Джордж Гордон Байрон. Персі Біші Шеллі. Вальтер Скотт. Література польського романтизму. Адам Міцкевич. Література російського романтизму. О.Пушкін. М.Лермонтов. М.Гоголь. Література американського романтизму. В.Ірвінг. Дж. Ф.Купер. Г.У.Лонгфелло. У.Уїтмен. Е.А.По.

Зарубіжна література 2 пол. XIX – поч. XX ст.

Соціально-історичні умови розвитку зарубіжної літератури 2 пол. XIX – поч. XX ст. Основні літературні напрямки.

Література Франції. Реалізм, натуралізм, декаданс. Ф.Стендаль. П.Меріме. О. де Бальзак. Г.Флобер. Е.Золя. Гі де Мопассан. Р.Роллан.

Особливості історичного і літературного розвитку Німеччини. Г.Гауптман. Г.Манн. Т.Манн.

Література Англії. Ч.Діккенс. У.Теккерей. О.Вайльд. Д.Голсуорсі. Б.Шоу.

Американська література (романтизм). Н.Готорн. Г.Мелвілл. У.Уїтмен. Т.Драйзер. М.Твен.

Література Росії. Ф.Достоевський. Л.Толстой. А.Чехов. О.Блок. А.Ахматова. О.Купрін. І.Бунін. М.Горький.

Зарубіжна література 1 пол. XX ст.

Літературний процес у Франції I пол. XX ст. А.Бретон. П.Елюар. Л.Арагон. М. Пруст. А. де Сент Екзюпері. Ф.Моріак. А.Камю. Література Німеччини. Г.Гессе. Е.М.Ремарк. Б.Брехт. Ф.Кафка. Д.Джойс. Література Англії. В.Голдінг. А.Мердок. Д.Олдрідж. Американська література. Е.Хемінгуей. Дж. Стейнбек. Р.Бредбері. Д.Апдайк. Загальна характеристика російської літератури. С.Єсенін. Б.Пастернак. М.Цветаєва. М.Булгаков. А.Платонов. М.Шолохов.

Зарубіжна література 2 пол. XX ст.

Французька література. Ж.Ануй. Н.Саррот. А.Роб-Грийє. Е.Йонеску. С.Беккет. Література Німеччини. Г.Белль. Г.Грасс. П.Зюскінд. Англійська література. В.Голдінг. Дж.Олдрідж. Д.Осборн. Література США і Латинської Америки. Дж. Селінджер. Р.П.Уоррен. Д.Болдуїн. Г.Г.Маркес. Література Росії. В.Некрасов. Ю.Бондарев. В.Гроссман. В.Шукшин. В.Набоков. О.Твардовський. О.Солженіцин. Й.Бродський. Є.Євтушенко.

Навчальна дисципліна «Методика навчання зарубіжної літератури»

Загальні питання курсу. «Зарубіжна література» як навчальний предмет в школах України. Проблеми вивчення і викладання зарубіжної літератури в загальноосвітній школі

МНЗЛ як навчальна дисципліна. Формування методики навчання літератури як науки.

Завдання, зміст та структура курсу «Зарубіжна література» в школі. Специфіка літератури як навчального предмета. Основні завдання вивчення зарубіжної літератури в школі. Принципи побудови шкільних програм. Відображення в них основних елементів літературної освіти школярів. Основні принципи викладання літератури в школі. Етапи літературної освіти.

Урок зарубіжної літератури в сучасній школі.

Учитель зарубіжної літератури і професійні вимоги до нього.

Планування та організація праці словесника.

Методи викладання зарубіжної літератури в школі. Трактатування понять «метод» та «прийом» сучасною педагогікою. Основні системи методів. Удосконалення методів та прийомів викладання літератури на сучасному етапі. Новітні методичні рішення. Варіативні підходи до вивчення зарубіжної літератури: компаративний аналіз, інтегровані уроки, викладання за модульною системою, опорні схеми-конспекти тощо.

Основні етапи вивчення художнього твору.

Сприйняття та вивчення творів зарубіжної літератури в їх родовій специфіці.

Питання історії літератури у шкільному вивченні. Специфіка курсу на історико-літературній основі. Монографічні та оглядові теми у шкільному курсі.

Теорія літератури у шкільному вивченні. Система теоретико-літературних понять, що вивчаються в школі. Послідовність у формуванні теоретико-літературних понять. Проблеми вивчення теоретико-літературних понять в школі: система вивчення, співвідношення теоретико-літературного узагальнення і конкретної художньої системи.

Розвиток зв'язного мовлення учнів у системі літературної освіти. Основні принципи, напрямки роботи з розвитку зв'язного мовлення на уроках зарубіжної літератури: збагачення словникового запасу, удосконалення зв'язного мовлення, навчання виразному читанню, логіці мислення та мови. Види робіт з розвитку усної мови. Письмові роботи із літератури.

Позакласна та позашкільна робота із зарубіжної літератури. Факультативні заняття.

Навчальна дисципліна «Практика усного та писемного мовлення англійської мови»

1. Family Life. Members of a family. Personal information. Features of character. Professions. Relationship. Appearance. About Myself.
2. Parts of the house. Décor. Modern conveniences. Household chores. Every day routine. Meals. Working day.
3. Shoppers and shopping. Kinds of shops. Life style. Food. Typical dishes. Table manners. At the restaurant.
4. Entertainments. Leisure. Sports and games. Hobbies. Pastimes.
5. Education in Britain. Life at School. University. Teaching.
6. Health Service. Healthy Lifestyle. Injuries and illnesses. Illnesses and their Treatment. At the Doctor's. Health Care in Britain.
7. Theatre and Cinema. Travelling.
8. The usage of articles. Nouns. Numerals.
9. Forms of the verbs 'to be' and 'to have'. Personal pronouns.
10. Objective and Possessive pronouns. Indefinite Pronouns *some/any*. Adjectives. Degrees of comparison of Adjectives.
11. Indefinite tenses. Progressive Tenses. Perfect Tenses. Perfect Progressive Tenses. Passive Voice. Modal Verbs. Sequence of Tenses. Indirect Speech.
12. Conditional sentences.

Навчальна дисципліна «Теоретичний курс англійської мови»

1. Історичні передумови виникнення англійської мови.
2. Давньоанглійський та середньоанглійський періоди.
3. Індоевропейська мовна сім'я.
4. Лінгвістичні особливості фонетичної, граматичної та лексичної будови германських мов.

5. Фонетика новоанглійського періоду.
6. Великий зсув голосних.
7. Запозичення в англійській мові.
8. Фонетика сучасної англійської мови.
9. Граматика сучасної англійської мови.
10. Лексика сучасної англійської мови.
11. Національні та регіональні варіанти сучасної англійської мови.

Навчальна дисципліна «Практика усного та писемного мовлення польської мови»

1. Edukacja. System edukacji w Polsce i Ukrainie
2. Życie młodzieży
3. Relacje pokoleń. Rodzina wielopokoleniowa
4. Rodzina XXI wieku
5. Sytuacja na rynku pracy. Kariera zawodowa
6. Styl życia i zdrowie
7. Ekologia. Ochrona środowiska
8. Alkoholizm i inne nałogi
9. Moda jako zjawisko
10. Sztuka w naszym życiu
11. Podróże kształcą
12. Komplementy i aprobowanie
13. Zwyczaje kulinarne
14. Wegetarianizm
15. Reklama
16. W świecie sportu
17. Moda i uroda. W poszukiwaniu ideału
18. Nasze prawa i obowiązki
19. Media. Środki masowego przekazu
20. Lider czy idol?

«Теоретичний курс польської мови»

1. Przedmiot i działy fonetyki. Pojęcie głoski. Głoska a litera.
2. Podstawy klasyfikacji wyrazów na części mowy.
3. Podstawowe pojęcia słowotwórstwa. Temat słowotwórczy (podstawa słowotwórcza, baza) i formant słowotwórczy.
4. Fleksja rzeczownika. Charakterystyczne właściwości deklinacyjne rzeczowników.
5. Osobliwości w odmianie rzeczowników (rzeczowniki kłopotliwe). Kategoria stopnia
6. Typy deklinacji zaimków.
7. Charakterystyczne cechy deklinacji liczebników.
8. Odmiana czasowników. Czasowniki dokonane i niedokonane. Kategoria osoby. Formy osobowe i nieosobowe.
9. Regionalizmy. Przykłady ich użycia w języku polskim.
10. Związki frazeologiczne. Przykłady ich użycia w języku polskim.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО КОМПЛЕКСНОГО ЕКЗАМЕНУ

Навчальна дисципліна «Педагогіка»

Основна

1. Волкова Н.П. Педагогіка: Посібник для студентів вищих навчальних закладів. К.: Видавничий центр „Академія”, 2001. 452 с.
2. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології. К., 2004. 128 с.
3. Загальна педагогіка: лекції: Навчально-методичний посібник / Е.І. Федорчук; В.В. Федорчук. Кам’янець-Подільський:Видавець ПП Зволейко, 2007. 284 с.
4. Національна доктрина розвитку освіти України у XXI столітті : Освіта. 2001. 24-31 жовтня.
5. Омеляненко В.Л., Кузьмінський А.І. Теорія і методика виховання: навч. посібн. К.: Знання, 2008. 415 с.
6. Максимюк С.П. Педагогіка : Навчальний посібник. К.: Кондор, 2005. 667 с.
7. Освітні технології / О.М. Пехота, А.М. Кіктенко, О.М. Любарська та ін.; за заг. ред. О.М. Пехоти. К.: А.С.К., 2001.
8. Фіцула М. М. Педагогіка : навч. посіб.. 3-тє вид., стереотип. К. : Академвидав, 2009. 560 с.

Додаткова

1. «Концепція нової української школи». 2016. Електронний ресурс: <http://mon.gov.ua/%mon.pdf>
2. Анєнкова І.П., Байдан М.А., Горчакова О.А., Руссол В.М. Педагогіка: Модульний курс. Навчальний посібник. Львів: “Новий Світ-2000”, 2011. 567 с.
3. Закон України „Про загальну і середню освіту” від 13 травня 1999р. Відомості Верховної Ради України. 1999. 28 липня.
4. Закон України „Про освіту”: Нова редакція. Освіта. 1996. 25 квітня.
5. Мойсеюк Н.Є. Педагогіка. Навчальний посібник. 5-е видання, доповнене і перероблене. К., 2007. 656 с.
6. Пальчевський С.С. Педагогіка: навч. посіб. К.: Коравелла, 2007. 576 с.
7. Слостенин В.А. Педагогіка. М., 2003. С. 406-422.
8. Чайка В.М. Основи дидактики: навчальний посібник. Київ : Академвидав, 2011. 238 с.
9. Франчук Т.Й. Пукас І.Л. Основи професійного саморозвитку студента, педагога в умовах компетентнісної моделі освіти: Навчально-методичний посібник. Кам.-Под., 2016. 268 с.
10. Ягупов В.В. Педагогіка: навч. посібник. К.: Либідь, 2002. 560 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.nkag.gov.ua> - сайт Міністерства освіти і науки, молоді і спорту України.
2. <http://pidruclmiki.ws> - сайт підручників.
3. <http://liklib.npu.edu.ua> - бібліотека НПУ імені М.Л. Драгоманова.
4. <http://www.dnrb.gov.ua> – Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського.
5. <http://studentam.net.ua>

Навчальна дисципліна «Психологія»

Основна

1. Дуткевич Т.В. Загальна психологія. Теоретичний курс : навч. посіб. Кам’янець-Подільський : Видавець Зволейко Д.Г., 2015. 432 с.
2. Дуткевич Т.В. Володченко М.А. Соціальна психологія. Теоретичний курс : навч. посіб. Кам’янець-Подільський : ТОВ «Друк-Сервіс», 2012. 132 с.
3. Дуткевич Т.В. Вікова і педагогічна психологія (курс лекцій і практикум) : навчальний посібник. Кам’янець-Подільський : Медобори, 2012. 228 с.
4. Максименко С.Д. Загальна психологія : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2008. 272 с.
5. Столярєнко О.Б., Чайковська О.М. Вікова психологія : навчальний посібник. Кам’янець-Подільський : Медобори, 2016. 252 с.

Додаткова

1. Бахмат Н.В. Педагогічна підготовка вчителів початкової школи: інноваційні підходи в умовах хмаро орієнтованого середовища : монографія. Київ : Міленіум, 2016. 360 с.
2. Бех І. Д. Виховання особистості : у 2 кн. Київ : Либідь, 2003. Кн. 1 : Особистісно орієнтований підхід: теоретико-технологічні засади. 282 с.
3. Вікова та педагогічна психологія : навч. посіб. / за наук. ред. О.В. Скрипченко. Київ : Каравела, 2012. 400 с.
4. Дуткевич Т.В. Дитяча психологія : навч. посібник. Київ : ЦУЛ, 2012. 424 с.
5. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; гол. ред. В.Г. Кремень. Київ : Юрінком Інтер, 2008. 1040 с.
6. Ковальова В.В. Розвиток особистості молодшого школяра в умовах компетентісно орієнтованої освіти // Початкова школа. 2018. № 2. С. 15–34.
7. Комар О. А. Теоретичні та методичні засади підготовки майбутніх учителів початкової школи до застосування інтерактивної технології : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня доктора пед. наук : 13.00.04 / Уманський держ. пед. ун-т ім. П. Тичини. Умань, 2011. 40 с.
8. Москалець В.П. Психологічне обґрунтування української національної школи. Львів : Світ, 2014. 120 с.
9. Орбан-Лембрик Л.Е. Соціальна психологія : навч. посібник. Київ : Академвидав, 2009. 448 с.
10. Психологія особистості: Словник-довідник / за ред. П.П. Горностая. Київ : Рута, 2011. 219 с.
11. Психологічний словник / за ред. А.В. Петровського. Київ : Магістр-S, 2009. 278 с.
12. Савченко О.Я. Якість початкової освіти: сутність і чинники впливу // Наук. вісн. Миколаїв. держ. ун-ту ім. В. О. Сухомлинського. Серія: Педагогічні науки. Миколаїв, 2011. Вип. 1.33. С. 9–15.
13. Савчин М.В. Вікова психологія : навчальний посібник. Київ : Академвидав, 2011. 368 с.
14. Савчин М.В. Соціальна психологія : навчальний посібник. Київ : Вища школа, 2011. 273 с.
15. Семиченко В. А. Психологія педагогічної діяльності. – Київ : Вища школа, 2012. 295 с.
16. Сергієнко Н.Ф. Професійна компетентність сучасного вчителя // Теорія та методика управління освітою. 2011. № 5. URL: <http://tme.umo.edu.ua/docs/5/11sercmt.pdf>.
17. Столяренко О.Б. Психологія : Практикум. Навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський : ПП «Медобори – 2006», 2012. 224 с.
18. Столяренко О.Б. Психологія особистості. Навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 280 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.nKaggy.ua> - сайт Міністерства освіти і науки, молоді і спорту України.
2. <http://pidruclmiki.ws> - сайт підручників.
3. <http://liklib.npu.edu.ua> - бібліотека НПУ імені М.Л. Драгоманова.
4. <http://www.dnpb.gov.ua> – Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського.
5. <http://studentam.net.ua>

Навчальна дисципліна «Практика усного та писемного мовлення німецької мови»

1. Навчально-методичний комплекс DU I. / Бориско Наталія, Брунер Каті, Каспар-Хене Хільтрауд та ін. – Вінниця: «Нова книга», 2009. – 452 с.
2. Навчально-методичний комплекс DU II/ Бориско Наталія, Брунер Каті, Каспар-Хене Хільтрауд та ін. – Вінниця: «Нова книга», 2011– 344 с.
3. Навчально-методичний комплекс DU III. / Бориско Наталія, Каспар-Хене Хільтрауд та ін. – Вінниця: «Нова книга», 2013. – 200 с.
4. Perlmann-Balme, Michaela Sicher B 2.1. Deutsch als Fremdsprache. Kursbuch und Arbeitsbuch. / Michaela Perlmann-Balme, Susanne Schwalb, Magdalena Matussek. – Hueber Verlag, 2013. – 113 S.
5. Perlmann-Balme, Michaela Sicher B 2.2. Deutsch als Fremdsprache. Kursbuch und Arbeitsbuch. / Michaela Perlmann-Balme, Susanne Schwalb, Magdalena Matussek. – Hueber Verlag, 2013. – 113 S.
6. Perlmann-Balme, Michaela Sicher C1.1. Deutsch als Fremdsprache. Kursbuch und Arbeitsbuch. / Michaela Perlmann-Balme, Susanne Schwalb, Magdalena Matussek. – Hueber Verlag, 2017. – 113 S.

7. Brill, Lilli Marlen Großes Übungsbuch Deutsch. Wortschatz. / Lilli Marlen Brill, Marion Techmer. – Hueber Verlag, 2011. – 400 S.

Навчальна дисципліна «Історія німецької мови»

Основна

1. Богуславская И.В. История немецкого языка. Хрестоматия : учебное пособие для студентов высших учебных заведений. СПб. : КАРО, 2006. 320 с.
2. Бублик В.Н. Історія німецької мови : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Вінниця : Нова книга, 2004. 272 с.

Додаткова

4. Левицький В. В. Кійко С.В. Практикум до курсу «Вступ до германського мовознавства» : посібник. Вінниця : НОВА КНИГА, 2008. 264 с.
5. Левицький В.В. Історія німецької мови.: посібник для студентів вищих навчальних закладів. Вінниця : НОВА КНИГА, 2007. 216.
6. Левицький В.В. Основи германістики : навчальний посібник. Вінниця : Нова книга, 2006. 520 с.
7. Проблемні аспекти в історії функціонування німецької мови (з порівняльними характеристиками історії англійської мови) : навчальний посібник для студентів факультетів іноземної філології вищих навчальних закладів / укладачі : Г. В. Фоміна, О. М. Литвинюк. Кам'янець-Подільський : Друкарня «Вольф». 150 с.

Навчальна дисципліна «Теоретична граматики німецької мови»

Основна

1. Абрамов Б. А. Теоретическая грамматика немецкого языка : учеб. для студ. вузов / Под ред. Н.Н. Семенюк, О.А. Радченко, Л.И. Гришаевой. М : Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 1999. 288 с.
2. Крецька Ю.А. Теоретична граматики німецької мови: курс лекцій : навчальний посібник для студентів факультетів іноземної філології закладів вищої освіти. Кам'янець-Подільський: ФОП Гордукова І.Є., 2020. 72 с.
3. Крецька Ю.А., Боднарчук Т.В. Теоретичний курс німецької мови : навчально-методичний посібник для студентів факультетів іноземної філології закладів вищої освіти. Кам'янець-Подільський: ФОП Гордукова І.Є., 2021. 242 с.
4. Крецька Ю.А. Теоретичний курс німецької мови: матеріали на завдання для самостійної роботи : навчально-методичний посібник для студентів-заочників факультетів іноземної філології закладів вищої освіти. Кам'янець-Подільський: ФОП Гордукова І.Є., 2020. 76 с.
5. Friederike Jin, Ute Voß. Grammatik aktiv: B2-C1 – Verstehen, Üben, Sprechen: Deutsch als Fremdsprache., Cornelsen Verlag GmbH, Berlin, 2017.

Додаткова

6. Кійко Ю.Є., Кудрявцева О.Д. Основи теоретичної граматики німецької мови – Grundlagen der theoretischen Grammatik der deutschen Sprache : навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів. Чернівці : Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, 2009. 184 с.
7. Шендельс Е. И. Практическая грамматика немецкого языка : Deutsche Grammatik : Morphologie, Syntax, Text : учебник для ин-тов и фак-тов иностр. яз. М. : Высшая школа. 1988. 416 с.

Навчальна дисципліна «Лексикологія німецької мови»

Основна

1. Гінка Б.І. Лексикологія німецької мови. Лекції та семінари: Навчальний посібник / 3-тє вид., переробл. і доп. Тернопіль : Навчальна книга - Богдан, 2010. 416 с.
2. Hinka B.I. Lexikologie der deutschen Sprache: Vorlesungen und Seminare. Ternopil, 2008. 321 S.
3. Oguу O.D. Lexikologie der deutschen Sprache. Winnys'ta: Nowaknyha, 2003. 416 S.
4. Калинюк Т.В. Zu ausgewählten Problemen der deutschen Phraseologie : навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський: Медобори - 2006, 2016. 128 с.

5. Білоус О.М. Порівняльна лексикологія (курс лекцій німецькою мовою): навчальний посібник: видання 2-ге доопрацьоване та доповнене. Кіровоград, РВВ КДПУ імені Володимира Випниченка, 2013. 244 с. (електронний ресурс)
6. Казимір В.О., Боднарчук Т.В. Синоніми німецьких дієслів (завдання для самостійної роботи з лексикологією): навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня «Рута». 2018. 56 с.

Додаткова

7. Левицкий В.В. Семасиология. Вінниця: Нова книга, 2006. 512 с.
8. Ольшанский И.Г, Гусева А.Е. Лексикология: современный немецкий язык. М.: Академия, 2005. - 416 с.
9. Strank Wiebke Da fehlen mir die Worte : Systematischer Wortschatzerwerb für fortgeschrittene Lerner in Deutsch als Fremdsprache. Leipzig :SchubertVerlag. 2010. 166 S.
10. Німецько-український фразеологічний словник. Укл. В.І. Гаврись, О.Л. Пророченко. Київ: 1981.

Навчальна дисципліна «Методика навчання іноземних мов»

1. Державний стандарт повної загальної середньої освіти: [Електронний ресурс]: Режим доступу: www.mon.gov.ua
2. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник / Бігич О.Б., Бориско Н.Ф., Борецька Г.Е. та ін. / за заг. ред. С.Ю. Ніколаєвої. К. : Ленвіт, 2013. 590 с.
3. Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах: підручник / Л.С.Панова, І.Ф.Андрійко, С.В.Телікова та ін. К.: ВЦ «Академія», 2010. 328 с.
4. Funk H., Kuhn Ch., Skiba D. Deutsch Lehren Lernen. Aufgaben, Übungen, Interaktion. Band 4. – Klett-Langenscheidt: München, 2014
5. Rüdiger Grotjahn, Karin Kleppin. Prüfen, Testen, Evaluieren. Klett-Langenscheidt: München, 2015. 176 S.
6. 2. Gemeinsamer europäischer Referenzrahmen für Sprachen: lernen, lehren, beurteilen. . Klett-Langenscheidt: München, 2013. 244 S.
7. Michael Schart, Michael Legutke. Lehrkompetenz und Unterrichtsgestaltung. . Klett-Langenscheidt: München, 2012. 199 S.
8. The TKT Course. Module 1, 2 and 3 : official preparation materials for TKT / Marry Spratt, Alan Pulverness, Melanie Williams : Cambridge University Press, 2011. 256 p.
9. Richards, J. C. and T.S. Rodgers (2001) Approaches and Methods in Language Teaching (Cambridge Language Teaching Library). Cambridge: Cambridge University Press. 90 p.
10. Seretny A., Lipińska E. ABC metodyki nauczania języka polskiego jako obcego. Kraków : UNIVERSITAS, 2005. 329 s.
11. Metodyka nauczania języka polskiego jako obcego. Warszawa: PAN, 2000. 290 s.
12. Komorowska H. Metodyka nauczania języków obcych. Warszawa : Fraszka edukacyjna, 2002. 205 s.
13. Dąbrowska A., Dobesz U., Pasięka M. Co warto wiedzieć. Poradnik metodyczny dla nauczycieli języka polskiego jako obcego na Wschodzie. Warszawa : Ośrodek rozwoju edukacji, 2010. 236 s.
14. Inne optyki. Nowe programy, nowe metody, nowe technologie w nauczaniu kultury polskiej i języka polskiego jako obcego. Red. Cudak R., Tambor J. Katowice : wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, 2001. 506s.
15. Miodunka W. Nowa generacja w glottodydaktyce polonistycznej. Kraków : UNIVERSITAS, 2009. 228 s.
16. Seretny A., Lipińska E. Z zagadnień dydaktyki języka polskiego jako obcego. Kraków : UNIVERSITAS, 2006. 340 s.

Навчальна дисципліна «Історія зарубіжної літератури»

1. Пащенко В. І., Пащенко Н. І. Антична література : підручник. К., 2001. 718 с.

2. Антична література. Греція. Рим. Хрестоматія / Упорядники : Михед Т.В., Якубіна Ю.В. К.: Центр навчальної літератури, 2006. 952 с.
3. Від античності до класицизму : [хрестоматія із зарубіж. л-ри / упоряд. Ю. І. Ковбасенко та ін.] К. : Українська асоціація викладачів зарубіжної літератури, 2000. 743 с.
4. Давиденко Г. Й. Історія зарубіжної літератури XVII–XVIII століття : навч. посібник. К. : Центр учбової літератури, 2007. 292 с.
5. Шалагінов Б. Б. Зарубіжна література: Від античності до початку XIX ст. К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2007. 360 с.
6. Давиденко Г. Й., Чайка О. М. Історія зарубіжної літератури XIX – початку XX століття : навч. посібник. К. : Центр учбової літератури, 2007. 400 с.
7. Давиденко Г.Й., Стрельчук Г.М., Гричаник Н.І., Кушнерьова М.О. Історія новітньої зарубіжної літератури: навч. посібник. К. : Центр учбової літератури, 2008. 274 с.
8. Історія зарубіжної літератури XX ст. : навч. посіб. / В. І. Кузьменко, О. О. Гарачковська, М. В. Кузьменко та ін. К. : ВЦ «Академія», 2010. 496 с. (Серія «Альма-матер»).

Навчальна дисципліна «Методика навчання зарубіжної літератури»

1. Світова література. 5 – 9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. К.: Видавничий дім «Освіта», 2013 зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 07.06.2017
2. Мацевко-Бекерська Л. Методика викладання світової літератури. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2011. 320 с.
3. Мірошниченко Л.Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах : підручник для вищих навч. закл. Київ : Слово , 2010 . 432с.
4. Поліщук Л. Б. Методика навчання світової літератури : навчально-методичний посібник. Умань : ВПЦ «Візаві», 2016. 139 с.
5. Штейнбук Ф.М. Методика викладання зарубіжної літератури в школі: навч. посіб. для студ. вузів. К. : Кондор, 2010. 314 с.
6. Дичківська І. Інноваційні педагогічні технології. К.: Академвидав, 2004. 352 с.
7. Мартинець А.М. Сучасний урок зарубіжної літератури. Х.: Основа, 2005. 176 с.
8. [Науменко Є.І. Кращі уроки зарубіжної літератури. Випуск 1.](#) Х.: Вид. група «Основа», 2010. 188 с.
9. [Науменко Є.І. Кращі уроки зарубіжної літератури. Випуск 2](#) / Є.І. Науменко. Х. : Вид. група «Основа», 2010. 268 с.
10. [Науменко Є.І. Кращі уроки зарубіжної літератури. Випуск 3.](#) Х. : Вид. група «Основа», 2010. 173 с.
11. Ситченко А. Л. Методика викладання літератури: Термінологічний словник [за ред. А. Л. Ситченко] / А. Л. Ситченко, В. І. Шуляр , В. В. Гладішев. К. : Видавничий дім «Ін Юре», 2008. 132 с.

Навчальна дисципліна «Практика усного та писемного мовлення англійської мови»

Основна

1. Янсон В.В., Свистун Л.В. Практичний курс англійської мови для студентів вищих навчальних закладів. Книга I : [Навч. посібник англ. мовою]. Київ : ТОВ «ВП Логос-М», 2007. 368 с.
2. Янсон В.В., Свистун Л.В. Практичний курс англійської мови для студентів вищих навчальних закладів. Книга II : [Навч. посібник англ. мовою]. Київ : ТОВ «ВП Логос-М», 2008. 352 с.
3. Янсон В.В., Свистун Л.В. Практичний курс англійської мови для студентів вищих навчальних закладів. Книга III : [Навч. посібник англ. мовою]. Київ : ТОВ «ВП Логос-М», 2009. 368 с.

Додаткова

1. Барановська Т.В. Граматика англійської мови. Збірник вправ : [Навч. посібник. Видання друге, виправлене та доповнене]. Київ : ТОВ «ВП Логос-М», 2008. 384 с.
2. Венкель Т.В., Валь О.Д. Вдосконалюйте Вашу розмовну англійську. Практичний курс англійської мови для студентів вищих навчальних закладів. Чернівці, 2003. 296с.

3. Главацька О.І. Basic English grammar. Довідник з англійської мови : [Навчальний посібник]. Кам'янець-Подільський : ТОВ «Друкарня «Рута», 2015. 128 с.
4. Гужва Т. Англійська мова: Розмовні теми у двох частинах. Ч.1: [Навчальний посібник]. Харків : Фоліо, 2005. 414 с.
5. Черноватий Л.М., Карабан В.І. Практична граматики англійської мови з вправами: [Посібник для студентів вищих закладів освіти.Том 1]. Вінниця: Нова книга, 2006. 276с.
6. Мансі Є.О.Підручник з англійської мови для студентів і аспірантів немовних та студентів мовних факультетів, які вивчають англійську як другу іноземну мову у вищих навчальних закладах. К. : Арії, 2008. 344с.
7. Azar В. Understanding and Using English Grammar. Fourth Edition. New York : Pearson Education, 2009. 530 p.
8. Murphy, R. Essential Grammar in Use (2nd edition). CUP, 1997. 309 p.
9. Swan M. Practical English Usage. Oxford : Oxford University Press, 2009. 658 p.

Навчальна дисципліна «Теоретичний курс англійської мови»

Основна

1. Матковська М.В. An Introduction to Old English : [Навчальний посібник]. Кам'янець-Подільський: ПП Буйницький О.А., 2013. 272 с.
2. Матковська М.В. An Introduction to Middle and Early Modern English : [Навчальний посібник]. Кам'янець-Подільський: ПП Буйницький О.А., 2014. 224 с.
3. Мороховська Е.Я. Основи граматики англійської мови: Теорія і практика: [посібник]. К.: Вища школа, 1993. 472 с.
4. Паращук В.Ю. Теоретична фонетика англійської мови: [посібник]. Вінниця, Нова Книга, 2005. 240 с.
5. Crystal, David. The Cambridge Encyclopedia of the English Language. London: BCA, 1995. 489 p.

Додаткова

1. Левицкий В. В. Этимологический словарь германских языков: том I. Винница: Нова Книга, 2010. 616 с.
2. Левицкий В. В. Практикум до курсу «Вступ до германського мовознавства» : [посібник]. Вінниця : Нова Книга, 2006. 264 с.
3. Мостовий М. І. Лексикологія англійської мови : [підручник]. Х.: Основа, 1993. 256 с.
4. Seth Lerer. The History of the English Language. 2nd Edition. Stanford : The Teaching Company, 2008. 68 p.
5. Verba, L. History of the English Language. Vinnitsa: Nova Knyha, 2004.293 p.

Практика усного та писемного мовлення польської мови

1. Лобас Н. Mów po polsku. Розмовляй польською мовою. Методичний посібник. Тернопіль : «Крок», 2010. 194 с.
2. Лобас Н. Mów i czytaj po polsku. Konwersacja. Lekturey. Розмовляй і читай польською мовою. Розмовні теми. Тексти для читання. Тернопіль : «Крок», 2011. 217 с.
3. Пучковський Ю.Я. Польська мова. Практичний курс. Київ : «Чумацький шлях», 2013. 263 с.
4. Bartnicka B., Satkiewicz H. Gramatyka języka polskiego dla cudzoziemców / B. Bartnicka, H. Satkiewicz. – W., 1990.
5. Chłopicka M., Fornelski P. Brak mi słów. Podręcznik do nauczania obcokrajowców słownictwa języka polskiego /M. Chłopicka, P. Fornelski P. Kraków, 1981.
6. Czarniecka U., Gaszyńska M. Zrozumieć Polskę. Ćwiczenia w czytaniu dla studentów zaawansowanych, cz.I. / U. Czarniecka, M. Gaszyńska. Kraków, 1990.
7. Czarniecka U., Gaszyńska M. Polubić Polskę. Ćwiczenia w czytaniu dla studentów zaawansowanych, cz.I./ U. Czarniecka, M. Gaszyńska. Kraków, 1992.
8. Dąbrowska A., Łobodzińska R. Polski dla cudzoziemców / A. Dąbrowska, R. Łobodzińska. Wrocław, 1998.
9. Gołkowski M., Kiermut A., Kuc M., Majewska-Meyers M. “Gdybym dobrze znał język polski...”

(wybór tekstów z ćwiczeniami do nauki gramatyki polskiej dla cudzoziemców) / M. Gołkowski, A. Kiermut, M. Kuc, M. Majewska-Meyers. W., 1997.

Теоретичний курс польської мови

1. M. Bańko, Wykłady z polskiej fleksji, Warszawa 2002.
2. Gramatyka współczesnego języka polskiego. Morfologia, red. R. Grzegorzycowa, R. Laskowski, H. Wróbel, wyd. drugie zmienione, Warszawa 1998.
3. R. Grzegorzycowa, Zarys słowotwórstwa polskiego, Warszawa 1979.
4. J. Strutyński, Gramatyka polska, Kraków 1999.
5. A. Nagórko, Zarys gramatyki polskiej, Warszawa 2002.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

З урахуванням сучасних змін у діяльності вищої школи, а саме – введення рейтингової системи оцінювання успішності, що сприяє удосконаленню системи контролю якості знань здобувачів освіти, формуванню системних та систематичних знань, забезпеченню ритмічності самостійної роботи, підвищенню об'єктивності оцінювання знань та адаптації до вимог, визначених Європейською кредитно-трансферною системою (ECTS), було розроблено систему оцінювання результатів навчальних досягнень здобувачів вищої освіти під час проведення підсумкової атестації.

Комплексний кваліфікаційний екзамен містить п'ять блоків:

1. **Блок «Психолого-педагогічна підготовка»** (Питання №1 екзаменаційного білета).
2. **Блок «Німецька мова»** (Питання №2 екзаменаційного білета):
 - a) Практика усного та писемного мовлення німецької мови;
 - b) Теоретична граматики німецької мови/Лексикологія німецької мови/Історія німецької мови.
3. **Блок «Методика навчання іноземних мов»** (Питання №3 екзаменаційного білета):
 - a) Теоретичне питання з методики навчання іноземних мов;
 - b) Практичне завдання з методики навчання німецької мови;
 - c) Практичне завдання з методики навчання англійської/польської мови.
4. **Блок «Історія зарубіжної літератури та методика її навчання»** (Питання № 4 екзаменаційного білета):
 - a) Історія зарубіжної літератури;
 - b) Методика навчання зарубіжної літератури;
5. **Блок «Англійська / Польська мова»** (Питання № 5 екзаменаційного білета):
 - a) Практика усного та писемного мовлення англійської / польської мови;
 - b) Теоретичний курс англійської / польської мови.

Взірець екзаменаційного білета

1. Динаміка і закономірності психічного розвитку та формування особистості.
2. a) Was ist eigentlich Kunst? Nennen Sie die bekannten Vertreter der deutschen Malerei.
b) Antonyme: Definition und ihre Typen.
3. a) Arbeits- und Sozialformen im Fremdsprachenunterricht.
b) Sie haben vor, dass Ihre Lernenden eine Aufgabe erledigen: sie sollen eine Postkarte aus dem Urlaub schreiben. Beschreiben Sie Ihre Schritte zur Vorbereitung und Durchführung der Aufgabe: welche Übungen schlagen Sie vor um Wortschatz zum Thema zu aktivieren und festigen.
c) You're going to present words *wonderful (adj)*, *vote (v)*, *handbag (n)* for the first time to an intermediate class of teenagers. Which of the presentation techniques would you use? / Proszę przedstawić kolejność opracowania nowej struktury gramatycznej na przykładzie Narzędnika liczby pojedynczej (etap prezentacji, utrwalenia i automatyzacji). Proszę podać listę słownictwa (10-15 jednostek leksykalnych), zakres tematyczny (2-3) oraz sytuację komunikacyjną, w których wykorzystuje się N. lp.
4. a) Антична література як першооснова європейської культури.
b) Основні завдання вивчення зарубіжної літератури в школі.
5. a) Shoppers and shopping. / Moda jako zjawisko.
b) Лінгвістичні особливості фонетичної будови германських мов. / Podstawy klasyfikacji wyrazów na części mowy

Комплексний кваліфікаційного екзамен оцінюються за 100-бальною шкалою відповідно до критеріїв і вираховується як середнє арифметичне відповідей за кожен блок екзаменаційного білета.

Підсумкова оцінка відповіді здобувача вищої освіти вираховується так:

Питання екзаменаційного білета	Середнє арифметичне за питання екзаменаційного білету
1	75
2	72
3	76
4	73
5	75
	підрахунок загального середнього балу: $75+72+76+73+75=371:5=74$

Отже, зі 100 можливих балів оцінювання результатів відповідей здобувача вищої освіти на комплексному кваліфікаційного екзамені, здобувач отримав 74 бали.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДЕЙ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

1-34 б. – Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді „так” чи „ні”.

35 - 54 б. – Здобувач вищої освіти мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні „так” чи „ні”.

55-59 б. – Здобувач вищої освіти намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі властивості; робить спроби виконання дій репродуктивного характеру.

60-66 б. – Здобувач вищої освіти володіє початковими знаннями, знає близько половини навчального матеріалу, здатний відтворити його, орієнтується у поняттях, визначеннях.

67-74 б. – Здобувач вищої освіти знає більше половини навчального матеріалу, розуміє сутність навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); окремі висновки не логічні, не послідовні.

75-77 б. – Здобувач вищої освіти розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати події, ситуації, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час розв'язування завдань за алгоритмом.

78-81 б. – Здобувач вищої освіти правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими теоріями і фактами, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; правильно використовує термінологію; складає таблиці, схеми.

82-87 б. – Знання здобувача вищої освіти досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями.

88-89 б. – Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить поняття, категорії, нормативні документи; формулює закони; виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички.

90-93 б. – Здобувач вищої освіти володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв’язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності; займає активну життєву позицію.

94-98 б. – Здобувач вищої освіти володіє глибокими і міцними знаннями та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та суперечності різних процесів; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні тенденції, факти, явища, процеси; самостійно визначає мету власної діяльності; розв’язує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи різні явища, процеси.

99-100 б. – Здобувач вищої освіти має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв’язує складні проблемні завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв’язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й нахили; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах.

ТАБЛИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ШКАЛ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Рейтингова оцінка з кредитного модуля (навчальної дисципліни)	Підсумкова оцінка за шкалою ECTS	Рекомендовані системою ECTS статистичні значення (у %)	Підсумкова оцінка за національною шкалою
90-100	A (відмінно)	10	відмінно
82-89	B (дуже добре)	25	добре
75-81	C (добре)	30	
67-74	D (задовільно)	25	задовільно
60-66	E (достатньо)	10	
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)		незадовільно
34 і менше	F (незадовільно з обов’язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)		

Кількість балів за результатами комплексного кваліфікаційного екзамену, оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS заносяться до протоколу засідання екзаменаційної комісії та в індивідуальний навчальний план здобувача. До індивідуального навчального плану не вносяться зазначені вище дані тоді, коли знання здобувача оцінені оцінкою „незадовільно” під час атестації.

За умови успішного складання комплексного кваліфікаційного екзамену здобувачеві першого (бакалаврського) рівня вищої освіти присуджується ступень бакалавра із присвоєнням кваліфікації: Бакалавр освіти (іноземна мова (німецька, англійська), зарубіжна література). Вчитель іноземної мови (німецької, англійської) та зарубіжної літератури. / Бакалавр освіти (іноземна мова (німецька, польська), зарубіжна література). Вчитель іноземної мови (німецької, польської) та зарубіжної літератури.